

BAREM**DE CORECTARE la Istoria românilor și universală(Profil Arte)****SUBIECTUL I (24 de puncte)**

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maxim pentru item
1.	Explică, în baza surselor, termenul <i>civilizație</i> . .	Explică(3 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – construiește o explicație parțială; 2 p. – construiește o explicație deplină, fără suport din surse; 3 p. - construiește o explicație deplină, cu suport din surse.	3 puncte
2.	Determină, în baza sursei B, două domenii în care pătrunde civilizația romană. <u>Răspuns posibil:</u> - medii naționale și politice, - estetică și morală, - valori de orice fel, -armătura juridică a statelor, -obiceiuri și moravuri din viața de zi cu zi. etc.	Determină (2 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x 2 – determină corect conform sarcinii propuse.	2 puncte
3.	Caracterizează, principală realizare a Imperiului Roman care a asigurat o administrare eficientă a teritoriilor sale, în baza sursei A și a cunoștințelor anterioare. <u>Suport din sursă:</u> -Pentru a asigura administrarea eficientă a acestui domeniu întins, de aproximativ cinci milioane de kilometri pătrați, romanii au construit cel mai sofisticat sistem de drumuri pe care lumea antică l-a văzut vreodată, - Sistemul de drept roman, - O armată bine organizată și disciplinată a menținut ordinea , etc. <u>Cunoștințe obținute anterior:</u> - Se acceptă orice explicație relevantă privind construcția/importanța drumurilor romane, cu trimitere la sursă și la cunoștințele istorice. etc.;	Caracterizează (2 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x 2 p. – caracterizează principală realizare a Imperiului Roman. Utilizează (3 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – utilizează doar informații din sursă; 2 p. – utilizează doar cunoștințele obținute anterior; 3 p. – utilizează sursa și cunoștințele obținute anterior.	5 puncte
4.	Compară opiniile expuse de autori privind rolul civilizației romane în istorie.	Compară (3 p.) 0p. – răspuns greșit/ lipsă;	

	Argumentează răspunsul cu trimitere la surse. Răspuns posibil: - <i>Autorii exprimă opinii identice.</i> Argumentează răspunsul. - „, Imperiul Roman, o civilizație grandioasă ce s-a întins pe durata mai multor secole, nu s-a conturat doar prin virtutea forței militare sau a abilităților politice”, - <i>au început să folosească betonul, ... primele forme de ziar;</i> - „, Douăsprezece veacuri în care, fără îndoială, n-au lipsit războaiele și crimele, dar în care partea cea mai însemnată a cunoscut pacea statornică și sigură, pacea romană... Această influență pătrunde în toate domeniile: medii naționale și politice, estetică și morală, valori de orice fel, armătura juridică a statelor, obiceiuri și moravuri din viața de zi cu zi; nimic din ceea ce ne înconjoară n-ar fi fost ceea ce este dacă Roma n-ar fi existat”. NOTA BENE: Se acceptă și răspunsul potrivit căruia <i>autorii exprimă opinii diferite</i>, cu condiția ca această afirmație să fie susținută prin argumente relevante din text.	1 p. – comparație parțială (lipsește concluzia și criteriu de comparație); 2 p. – comparație parțială (doar concluzie, sau asemănare, deosebire) sau (doar criteriu de comparație); 3 p. – comparație corectă și deplină (concluzie și criteriu de comparație). Argumentează (4p.) 0p. – răspuns greșit/ lipsă; 1p. – argumentare parțială (fără a integra informația din surse); 2 p. – argumentare deplină (integrează informația din surse); 1 p.x2 - valorifică ambele surse (selectează corect informația surselor).	7 puncte
5.	Exprimă-ți opinia argumentată privind impactul civilizației romane asupra lumii contemporane.	Exprimă opinii (2p.) 0 p. – răspuns lipsă/ incorect științific; 1 p. – opinie formulată simplist; parțial reflectă esența temei; 2 p. – opinie clar exprimată, relevantă pentru tema dată, corectă științific. Argumentează (5p.) 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului, fără exemplu); 3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, cu exemplu); N.B.: se punctează suplimentar:	7 puncte

		1 p. – utilizează termenii, conceptele istorice în argumentarea opiniei proprii. 1 p. – concordanța argumentului cu aprecierea formulată.	
--	--	--	--

SUBIECTUL al II-lea (22 de puncte)			
Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maxim pentru item
1.	Identifică în sursă două lucrări tipărite pe timpul lui Matei Basarab. Răspuns posibil: - <i>Îndreptarea legii</i> ; - <i>Molitvenic</i> ; - <i>Psaltire</i> - <i>Liturghie</i> .	Identifică (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x 2 – identifică corect conform sarcinii propuse.	2 puncte
2.	Determină, în baza sursei, două personalități erudite din perioada domniei lui Matei Basarab. Răspuns posibil: - <i>Udriște Năsturel</i> ; - <i>mitropolitul Ștefan</i> ; - <i>Meletios Sirigos (Meletie Sirigul)</i> ; - <i>Gabriel Blassios (Gavriil Vlasie)</i> ; - <i>Pantelimon Ligaridis (Paisie Ligaridi)</i> , etc.	Determină (2 p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. x 2 – determină corect conform sarcinii propuse.	2 puncte
3.	Caracterizează realizările în domeniul învățământului și științei din timpul domniei lui Matei Basarab. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă. Răspuns posibil: Învățământul și știința au înregistrat progrese pe timpul domniei lui Matei Basarab.. Argumentează răspunsul cu secvențe din sursă: - a fost și înflorirea învățământului prin înființarea de către Udriște a <i>Școlii domnești slavo-române</i> de înalt nivel, punând astfel bazele studiului limbii române în spațiul românesc; - se înscrie germele de viață academică apărut sub forma <i>Cercului de cărturari</i> , întâlnit la Târgoviște.	Caracterizează: (2p.) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – construiește o afirmație la temă, fără a ține cont de mesajul sursei; 2 p. – construiește o afirmație corectă, pertinentă. Argumentează (2p.) 0 p. – pentru răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulează logic, coerent raționamentul); Utilizează (1p.) 0 p. – pentru un răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – utilizează informații din sursă;	5 puncte
4.	Demonstrează valabilitatea afirmației <i>Domnia lui Matei Basarab reprezintă o epocă de efervescență a culturii umaniste românești</i> . Argumentează	Demonstrează (3p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – explicație formulată simplist, parțial reflectă esența temei;	

	răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <i>Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric:</i> etc. - <i>Susținerea umanistului Udriște Năsturel;</i> - <i>Înflorirea învățământului prin înființarea de către Udriște a Școlii domnești slavo-române de înalt nivel;</i> - <i>Tiparul (...) se bucura și în această vreme de o atenție deosebită, mai ales prin ponderea mare a cărților în limba română ,</i> - <i>A susținut activitatea tipografică, în special la Mănăstirea Câmpulung și Govora, etc.</i>	2 p. – explicație clar formulată, reflectă esența temei; 3 p. – explicație clar formulată, corelată la un fapt istoric Argumentează (4p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului, nu se face trimitere la un fapt istoric); 3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, având la bază un fapt istoric). <i>N.B.: se punctează suplimentar: 1 p. – corectitudinea științifică.</i>	7 puncte
5.	Apreciază rolul lui Matei Basarab în istoria românilor. Argumentează răspunsul.	Apreciază (2p.) 0 p. – răspuns lipsă/ greșit din punct de vedere științific; 1 p. – apreciere foarte generală; formulată simplist; 2 p. – apreciere clar exprimată, relevantă pentru aspectul istoric solicitat. Argumentează (4p.) 0 p. – răspuns lipsă; în discordanță cu aprecierea formulată; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare parțială (formulare logică, coerentă a raționamentului, fără exemplu); 3 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului, cu exemplu); corectă științific, în concordanță cu sarcina propusă. <u>N.B.: se punctează suplimentar:</u> 1 p. – concordanța argumentului cu aprecierea formulată.	6 puncte

SUBIECTUL al III-lea (19 puncte)

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maxim pentru item
1.	Numește un fapt istoric pentru care, harta propusă, servește ca sursă de informare. Argumentează răspunsul cu trimitere la hartă. Răspuns posibil: Faptul istoric reprezentant pe hartă este Europa în	Numește (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – faptul istoric corelează parțial cu harta; 2 p. – faptul istoric numit este în concordanță cu informația oferită de hartă. Argumentează (2p.)	5 puncte

	perioda Primului Imperiu Francez etc. - <u>hartă</u>: informația și datele de pe hartă și din legenda hărții;... etc.	0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului). Utilizează (1p) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – pentru utilizarea hărții;	
2.	Determină o cauză politică și o cauză economică ale creării Imperiului Francez. Argumentează răspunsul utilizând informațiile din hartă și cunoștințele dobândite anterior. Răspuns posibil: Cauzele ... Argumentează răspunsul: - <u>hartă</u> – inscripțiile de pe hartă și simbolul din legendă... etc. - Cunoștințele obținute anterior; Cauze politice: - Instabilitatea politică din Franța după Revoluția franceză (criza Directoratului); - Dorința de consolidare a puterii personale a lui Napoleon Bonaparte; - Necesitatea restabilirii ordinii interne și a autorității statului; - Ambiția de afirmare a Franței ca mare putere în Europa; - Răspândirea principiilor revoluționare (egalitate juridică, desființarea privilegiilor) în teritoriile europene, etc. Cauze economice: - Necesitatea controlului resurselor naturale și economice ale altor teritorii; - Dorința de extindere a piețelor de desfacere pentru produsele franceze; - Interesul pentru controlul rutelor comerciale strategice europene; - Slăbirea economică a Marii Britanii prin Blocada Continentală; - Necesitatea susținerii financiare a armatei și a campaniilor militare;	Determină (2p) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1p. x2 – pentru fiecare cauză formulată corect. Argumentează (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare deplină(formulare logică, coerentă a raționamentului). Utilizează (3p) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – pentru utilizarea hărții; 2 p. – pentru utilizarea cunoștințelor obținute anterior; 3 p.-utilizarea hărții și a cunoștințelor dobândite anterior.	7 puncte

	- <i>Exploatarea teritoriilor cucerite prin taxe, contribuții și despăgubiri, etc.</i>		
3.	Formulează două consecințe ale creării Imperiului Francez, utilizând informațiile din hartă și cunoștințele dobândite anterior. Răspuns posibil: Consecințele creării Imperiului Francez... Argumentează răspunsul: - <u>hartă:</u> <i>orice informație ce este în legenda hărții; etc.</i> - Cunoștințele obținute anterior: <i>contextul istoric; documente; (orice informație istorică la temă, dar care nu se regăsește pe hartă) etc.</i> Consecințele: - <i>Extinderea dominației franceze asupra unei mari părți a Europei;</i> - <i>Răspândirea principiilor Revoluției franceze (egalitate în fața legii, desființarea privilegiilor feudale);</i> - <i>Introducerea Codului Civil (Codul Napoleon) în teritoriile controlate;</i> - <i>Reorganizarea politică a Europei (crearea de state- satelite și reorganizarea granițelor);</i> - <i>Ducatul Varșoviei (Polonia);</i> - <i>Intensificarea conflictelor cu marile puteri europene (coalițiile anti-franceze);</i> - <i>Slăbirea unor imperii tradiționale (Sfântul Imperiu Roman este desființat în 1806);</i> - <i>Confederația Rinului (spațiul german/renan);</i> - <i>Apariția și dezvoltarea mișcărilor naționale în Europa;</i> - <i>Impunerea Blocadei Continentale și perturbarea comerțului european;</i> - <i>Pierderi umane și materiale semnificative în urma războaielor;</i> - <i>Prăbușirea Imperiului Francez după înfrângerea lui Napoleon (1815) și restaurarea vechilor regimuri. etc.</i>	Formulează (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1p. x 2 – pentru fiecare consecință formulată corect. Argumentează (2p.) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – argumentare parțială (raționament formulat simplist, declarativ); 2 p. – argumentare deplină (formulare logică, coerentă a raționamentului). Utilizează (3p) 0 p. – răspuns greșit/ lipsă; 1 p. – pentru utilizarea hărții; 2 p. – pentru utilizarea cunoștințelor obținute anterior; 3 p.-utilizarea hărții și a cunoștințelor dobândite anterior.	7 puncte

SUBIECTUL al IV-lea (35 de puncte)

Nr. item	Răspuns corect/ posibil	Modul de acordare a punctelor	Maximum pentru item
1.	<i>Utilizează sursa și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, într-o pagină, un eseu la tema:</i> Cum reflecta politica lingvistică și culturală a RASS Moldovenești(1924–1940) ideologia sovietică? <i>Argumentele formulate, cel puțin trei, pot face trimitere la:</i> - <i>Promovarea unei „limbi moldovenești” distincte de limba română, ca instrument de separare identitară și politică;</i> -<i>Impunerea grafiei chirilice, în concordanță cu modelul sovietic și cu obiectivul de distanțare față de spațiul românesc;</i> -<i>Standardizarea și codificarea limbii în spirit ideologic, prin introducerea masivă a rusismelor și a terminologiei sovietice;</i> -<i>Presa sovietică (ex.: Plugarul Roș, Moldova socialistă, Tânărul leninist, Scânteia leninistă) a fost utilizată ca mijloc de propagandă pentru formarea culturii și identității sovietice;</i> - <i>Cenzura și controlul strict asupra producției culturale și intelectuale;</i> - <i>Crearea instituțiilor culturale și științifice menite să legitimizeze discursul identitar sovietic;</i> -<i>Alternanța politicilor lingvistice (latinizare în anii 1930 și revenirea la chirilică), reflectând dinamica ideologică a regimului; etc.</i>	Formulează trei argumente (6p.) 0 p. – răspuns lipsă/ greșit; 1 p.X3 – argument parțial/declarativ; 2 p.X3 – argument construit corect (raționament și exemplu), corect științific. Concordanța argumentelor cu opinia (2p.) 0 p. – răspuns lipsă; argumentele nu sunt în concordanță cu opinia construită; 1 p. – argumentele susțin parțial/ insuficient teza exprimată în introducere; 2 p. – argumentele susțin opinia exprimată în introducere, sunt relevante și suficiente pentru teza dată. Relevanța tematică a argumentelor (2p.) 0 p. – răspuns lipsă; nu corespund temei; 1 p. – argumentele abordează tangențial tema propusă; 2 p.– argumentele dezvoltă tema propusă.	10 puncte
2.	Formulează relații de cauză-efect (cel puțin două).	Menționează (2p.) 0 p. – răspuns lipsă/ greșit; 1p. x2 - menționează cauze/ consecințe ale evenimentelor/ proceselor/fenomenelor abordate (cel puțin două). Formulează (4p.) 2p. x2 – corelează corect cauzele și consecințele cu faptele/evenimentelor și proceselor descrise în eseu, (cel puțin două).	6 puncte

3.	Integrează critic informațiile din sursa propusă în propriul text.	Integrează critic(4p.) 0 p. - răspuns lipsă sau fără a face trimitere la surse; textul surselor este preluat fără a fi integrat în text; 1 p. – se fac unele încercări de a cita, de a face trimitere la sursă, fără a integra informația în textul autorului; 2 p. – selectarea corectă a informației utilizate în scrierea eseului, fără a o integra în textul autorului; 3 p. – sursa este valorificată corect (citate din sursă si/ sau trimitere la autor; etc.), dar parțial/ unilateral pentru tema propusă; 4 p. – sursa este parte integră a textului, servesc ca suport al reflecției autorului pentru o analiză multiaspectuală a temei.	4 puncte
4.	Amplasarea în timp și spațiu a evenimentelor/proceselor/istorice.	Amplasarea în timp (2 p) 1p. x2 – menționează două date cronologice relevante. Amplasarea în spațiu (2) 1p. x2 – menționează două țări/ regiuni/ continente/ părți ale lumii.	4 puncte
5.	Încadrarea în text a personalității istorice.	Încadrează personalitatea (2p.) 2p. – menționează o personalitate relevantă.	2 puncte
6.	Expune ideile în baza unui plan logic care să conțină introducere, cuprins, concluzie.	0 p. – răspuns lipsă. Introducere (2p.) 1 p. – teza este formulată simplist, puțin personalizat; nu este axată deplin la tema propusă; 2 p. – teza este formulată clar, personalizat (mai mult decât o simplă reafirmare a temei) și este relevantă pentru tema propusă. Cuprins (2p.) 1 p. – organizarea textului (prin alineat) reflectă cuprinsul textului. 1 p. – respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice. Concluzie (3p.) 1 p. – mesaj simplist; parțial corelat cu teza propusă în introducere; 2 p. – mesaj clar, în concordanță cu tema și teza propusă în introducere, dar nu oferă o sinteză a argumentelor formulate în cuprins; 3 p. – mesaj clar, în concordanță cu tema și teza propusă în introducere și oferă o sinteză a argumentelor formulate în cuprins.	7 puncte
7.	Utilizează corect limbajul istoric.	Utilizează (2p.) 0 p. – răspuns lipsă; 1 p. – limbaj parțial adecvat; irelevant pentru tema propusă;	

		2 p. – limbaj adecvat/ relevant pentru prezentarea temei. N.B.: baremul pentru <i>utilizarea corectă a limbajului istoric</i> se aplică doar în cazul acumulării a cel puțin 4 puncte pentru <i>formularea argumentelor relevante</i> (it. IV.1)	2 puncte
--	--	---	-----------------

Total: 100 de puncte